

[äänite alkaa]

Juonto [00:00:00]: On itsestään selvää, että haluamme tarjota nuorillemme hyvän elämän eväät. Miksi se on sitten niin vaikeaa? Millä tavalla Nuorisolain ohjaus- ja palveluverkostot voivat osaltaan olla tukemassa yhteistyötä nuorten hyvän elämän saavuttamiseksi? Tässä podcastissa keskustellaan aiheesta nuorten ohjaus- ja palveluverkoston ympärillä. Tavoitteenamme on, että jokaisen podcast-jakson jälkeen kuulija olisi saanut selkeitä ja toteutettavissa olevia ideoita omaan verkostotyöhönsä. Otamme mielellämme vastaan myös palautetta ja podcastiin sisältöideoita. Niitä voi antaa Ysipykälän nettisivulla www.kuntaliitto.fi/ysipykala.

Haastattelija 1 [00:00:38]: Heipparallaa kaikille kuulijoille. Äänessä on Marja Pulkkinen. Olemme kahdeksannen jakson äärellä ja seurassamme studiossa lisäksi hostikaverini Heta Malinen, moikka Heta.

Haastattelija 2 [00:00:48]: Moi.

Haastattelija 1 [00:00:49]: Johtava asiantuntija Liisa Jokinen sosiaali- ja terveysministeriöstä, terve.

Puhuja 1 [00:00:54]: Moikka.

Haastattelija 1 [00:00:55]: Ja poliisiylitarkastaja Heidi Kankainen poliisiosastolta sisäministeriöstä, tervehdys Heidille.

Puhuja 2 [00:01:01]: Heipä hei kaikille.

Haastattelija 1 [00:01:03]: Mukaillemme tässä jaksossa alkuvuoden ministeriöjaksoa numero kolme, keskustelemme siis yhdessä tänään monialaisesta yhteistyöstä ja nuorisolain Ysipykälästä ministeriöiden näkökulmasta. Heta saa heittää ilmoille nyt sitten ensimmäisin kysymyksemme. Ole hyvä, Heta.

Haastattelija 2 [00:01:18]: Kiitos. Päivän aiheenahan meillä on siis monialainen yhteistyö eri ministeriöiden lainsäädännössä ja sitten vielä tarkemmin etsien samalla paikkaa tällä kertaa tälle nuorisolain Ysipykälälle vieraidemme työnkuvaan ja heidän toimialansa liittyen. Oikeastaan voisitte Liisa ja Heidi kertoa alkuun vähän teidän omasta työstänne tässä yhteydessä. Aloitatko Liisa?

Puhuja 1 [00:01:42]: Tulen tosiaan sosiaali- ja terveysministeriöstä, työskentelen siellä johtavana asiantuntijana kansallisessa lapsistrategiassa. Sen tavoitteena on edistää lasten oikeuksien toteutumista Suomessa ja lisätä tietoisuutta ylipäätään lasten oikeuksista, ja sitä työtä tehdään tietysti monialaisesti kaikki hallinnonalat yhdistäen. Omasta taustasta ehkä vielä sen verran, että olen aiemmin työskennellyt sosiaalityöntekijänä ja siellä työssä tehnyt paljon myös monialaista yhteistyötä lasten ja nuorten parissa.

Haastattelija 2 [00:02:16]: Mites Heidi?

Puhuja 2 [00:02:18]: Sisäministeriössähän me olemme sisäisen turvallisuuden ministeriö, joten tarkastelen moniammatillista yhteistyötä nimenomaan turvallisuuden ja ennen kaikkea myöskin rikollisuuden ennaltaehkäisyn näkökulmasta. Viime vuosina sisäministeriössä ja laajemminkin yhteiskunnassa on jaettu tämä valtava huoli nuoristamme, nuorisorikollisuudesta ja sen kasvusta viime vuosina, ja ihan viimeiset vuodet olen työskennellyt näiden aiheiden parissa. Omasta taustastani voin kertoa sen, että olen toiminut myös kentällä, ollut poliisi aikoinaan, eli siinä yhteydessä olen työskennellyt lasten ja nuorten kanssa monialaisesti myöskin, ja myöhemmin sitten valmistunut juristiksi, eli sen takia olen sijoittunut sisäministeriön poliisiosastolle.

Haastattelija 2 [00:03:08]: Mahtavaa. Sitten oikeastaan voitaisiin lähteä viemään tätä meidän keskustelua nimenomaan tähän monialaiseen yhteistyöhön. Liisa, kuinka sinä näet, että monialainen toiminta näkyy nyt sosiaali- ja terveydenhuollossa ja hyvinvointialueilla?

Puhuja 1 [00:03:25]: Minä ajattelen, kun ministeriön edustajana tässä istun, niin se näkyy tietysti lainsäädännössä tosi monella tapaa, sekä terveydenhuollon että sosiaalihuollon lainsäädännössä velvoite tehdä monialaista yhteistyötä on tosi vahva. Ehkä konkreettisesti sillä lailla, että jos vaikka terveydenhuollossa havaitaan, että tämä lapsi tai perhe tarvitseekin sosiaalihuoltoa, on velvoite tietenkin ottaa yhteyttä sinne päin, ja tietysti koulun kanssa tehdään yhteistyötä paljon, kun lapsella on jotakin tuen tarpeita, mihin koulun keinot

eivät ehkä riitä. Kun sitä hyvinvointialueen lainsäädäntöä tuossa muutama vuosi sitten valmisteltiin, niin siinäkin tunnistettiin tosi vahvasti se tarve, että hyvinvointialueen sote-palveluiden ja pelastustoimen järjestäjänä täytyy tehdä tosi paljon yhteistyötä etenkin kuntien ja järjestöjen kanssa, ja siellä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettussa laissakin tunnistetaan, että yhteistyötä pitää suunnitella yhdessä kuntien kanssa ja seurata, miten väestö voi ja tehdä sitä työtä ne keskeiset sidosryhmät huomioiden. Tosi monella tapaa se on siellä ihan lainsäädännössä ja tietysti ajatuksena on, että se lainsäädäntö johtaa niihin käytännön toimiin siellä arjessa.

Haastattelija 2 [00:04:47]: Mitä ajattelet sitten tämän Ysipykälän osalta erityisesti, näkykö nuorisolain Ysipykälä teidän toimialallanne? Onko se tunnettu ja kenties hyödynnettykin?

Puhuja 1 [00:04:58]: Ajattelen, että ihan suoraan sanottuna se nuorisolain Ysipykälä ei ehkä välttämättä ole sote-palveluissa se hyvin tunnettu asia. Luulen sen menevän niin, että kun se velvoite näiden yhteistyöryhmien perustamiseen on, niin tietysti siellä myös sote-palvelut pääosin ovat edustettuina, mutta kuinka hyvin tämä lainsäädännön tausta ymmärretään, ei ehkä välttämättä ole aina niin selkeää. Ja tietysti se velvoite tehdä yhteistyötä tulee niin monesta muustakin suunnasta, mutta uskon siihen, että yhteistyön tarve tunnistetaan ja siihen ollaan motivoituneita osallistumaan, se on mielestäni se pääasia.

Haastattelija 2 [00:05:39]: Tässäkin mielestäni näyttäytyy tavallaan semmoinen kahden tason yhteistyö, eli nimenomaan ihan siinä asiakastyön rajapinnassa ja sitten myöskin niiden strategioiden ja linjausten osalta sillä yhteistyöllä on merkitystä.

Puhuja 1 [00:05:54]: Juuri näin.

Haastattelija 2 [00:05:55]: Marja, johdatteletko sinä Heidin osaltaan vielä tarkastelemaan nimenomaan tätä poliisin toimintaan liittyvää tarkastelua?

Haastattelija 1 [00:06:07]: Heidi, anna mennä. Mitähän se tarkoitti, tuo Heta? Sama kysymys Heidille, eikö vain? Anna tulla, Heidi.

Puhuja 2 [00:06:12]: Ihan niin kuin Liisa sanoi, niin luulen, että poliisin puolelta myöskin tunnistetaan se yhteistyön tarve. Se on ikään kuin tullut sen toiminnallisen tarpeen kautta ja

tunnistettu siihen, että asiat ei muutu, jos ei tehdä yhdessä asioita nuorten ja lasten eteen. Kun poliisilla on tehtävänä ylläpitää järjestystä ja turvallisuutta, estää rikoksia, paljastaa niitä ja saattaa ne syyteharkintaa, niin sen lisäksi poliisilakiin on konkreettisesti kirjattu myöskin velvoite, että poliisin tulee toimia yhdessä muiden viranomaisten, yhteisöjen ja asukkaiden kanssa. Eli sinne on ikään kuin rakennettu sellainen velvoite toimia yhdessä, ja itse näen niin, että se on myöskin ehkä tehokkain tapa. Harvoin ne ongelmat ovat niin yksinkertaisia, että niihin päästään pureutumaan vain yhden toimijan voimin. Konkreettisenä esimerkkinä poliisilla on muun muassa ankkuritoiminta, joka saattaa teille kaikille olla tuttua. Siinä poliisi, sosiaalitoimi, nuorisotoimi ja usein terveystoimikin työskentelevät yhdessä, samassa paikassa poliisilaitoksella. Kukin heistä hoitaa sitä omaa lakisääteistä tehtäväänsä, ja erityisen hyvänä kokemuksena on pidetty sitä, että työskennellään samoissa tiloissa, että ei tule sitä kokousten yhteensovittamista tai muuta sellaista, eli siinä nämä viranomaiset pääsevät ikään kuin aitoon, todella tiiviiseen yhteistyöhön keskenään. Samalla se on nuorille, jotka sen palvelun piiriin pääsevät - tai joutuvat, miten sen haluaa sanoa - niin se on ikään kuin yhden luukun periaate eli hän saa kaikki alustavat palvelut samasta paikkaa, hänen ei tarvitse hakeutua eri puolille viranomaistoimia. Kun esimerkiksi poliisi tutkii nuoren tekemää rikosta, niin sosiaalitoimi selvittää samalla nuoren tuen tarvetta, ja samalla on tärkeää pohtia nuorelle esimerkiksi mielekkäämpää tekemistä vapaa-ajalla, ja siellä on sen takia myös se nuorisotoimi mukana. Sen lisäksi poliisi osallistuu valtavissa määrin erilaisiin alueellisiin työryhmiin ja verkostoihin, ja olen ollut siinä käsityksessä, että poliisi on mukana myöskin näissä Ysipykälän mukaisissa verkostoissa. Näissä eri työryhmissä ja verkostoissa on erilaisia asioita. Kuten Heta totesi aikaisemmin, siellä on strategiaa ja politiikkatoimia, mutta yhtä lailla on sellaisia verkostoja, joissa käsitellään yksilökohtaisesti tapauksia, ratkaistaan alueellisia ongelmia. Poliisin työssä tietenkin, poliisillehan tulee hätäkeskuksen kautta ja muutoin valtavasti kaiken näköisiä monialaisia yhteistyötoiveita ja tarpeita, koulut ottavat yhteyttä ja itse asiassa asukasyhdistykset ja näin edespäin. Näen, että vaikka poliisin perustehtävä on aika selkeä, niin siellä on kyllä valtavasti sellaista tehtävää, mitä muut eivät välttämättä näe ulospäin.

Haastattelija 1 [00:09:27]: Entä sitten, miten näkisit sisäministeriön kautta sen meidän nuorisolain Ysipykälän? Onko se sillä tavalla tunnustettu tai tunnistettu poliisien työssä? Meillä on siis tunnistettu muutamissa kyselyissä ja kun meillä on ollut työpajoja kuntien kanssa ja ehkä myös Ysipykälä-hankkeessa, että varsinkin nyt tässä hyvinvointialueiden isossa muutoksessa on vaikea ehkä sitoutua entiseen malliin. Samoin myös, että niitä poliiseja on kaivattu enemmän mukaan. Onko se nyt lähtöisin siitä, että sitä nuorisolain Ysipykälää ei oikein tunneta, vai onko nämä jotenkin niin arkipäivän ja käytännön asioita tässä kaikessa yhteiskunnallisessa muutoksessa ja siinä jotenkin suurissa yhteistyöryhmien määrässä, että meille tulee niitä viestejä, että poliiseja on ehkä vaikea saada mukaan?

Puhuja 2 [00:10:21]: Vähän niin kuin Liisa tuossa aikaisemmin totesi, niin en tiedä, tuntevatko juuri Ysipykälää lainsäädännön tasolla, mutta ilokseni kuulin, että poliisi on aktiivisesti niissä mukana. Toki aina on viranomaisilla toimintavelvoite erilaisiin asioihin, ja silloin voi olla vaikea välillä priorisoida, mihin toimintaa lähtee ja mihin ei lähde mukaan.

Haastattelija 2 [00:10:45]: Tässä yhteydessä myös hankkeen puolesta voisin nostaa esille sen, kun on nimenomaan todettu tämä, että voi olla esimerkiksi poliisia haasteellista saada verkostotyöskentelyyn mukaan, niin on sitten lähdetty kokeilemaan vähän eri tavalla näitä verkostotapaamisien järjestelyjä. On pyritty esimerkiksi vaikka sellaiseen alueellisuuteen, että jaetaan sitä tietoa ja ymmärrystä vähän laajemmalla porukalla kuin aina pelkästään kuntakohtaisesti, kun tiedetään ja todetaan myöskin se, että voidaan toimia resurssiviisaasti niissä tilanteissa.

Puhuja 2 [00:11:14]: Juuri näin itsekin sitä ajattelen. Jotkut verkostothan on perustettu aikoja sitten ja jotkut taas ovat uusia, niin on tärkeää, että sitä toimintaa arvioidaan säännönmukaisesti ja millä lailla sitä voidaan kehittää niin, että se palvelee kaikkien lakisääteistä tehtävää ja sen hoitamista. Voidaan myöskin löytää uusia keinoja tehdä monialaista yhteistyötä, voidaan ottaa uusia teknisiä välineitä siihen mukaan, yhteisiä alustoja, kokousmuotoja tai teemoittaa eri kokoukset, jolloin sinne osallistuu ne toimijat, joita se kulloinkin koskettaa. Jos viranomaisella tai poliisilla on oman tehtävänsä hoidossa kiire hoitaa ja tutkia juttuja, niin voi olla tarkoituksenmukaista, että esimerkiksi kaikissa koulutuksen yhteensovittamiskysymyksissä poliisia ei ole paikalla.

Puhuja 1 [00:12:09]: Joo, ja oikeastaan ajattelen, että tavallaan pitää löytää se oikea taso tehdä sitä työtä. Joskus se kuntakohtainen ryhmä on tarpeen ja joskus pitää tehdä kuntien välistä yhteistyötä ja perustaa isompi porukka. Sitten toisaalta isommassa kaupungissa voi olla ihan kaupunginosakohtaisesti tarpeen kokoontua ja saada ne paikalliset ihmiset kokoon selvittämään jotain asiaa. Tarvitaan monentyyppisiä kokoontumisia.

Haastattelija 1 [00:12:35]: Juuri näin. Eli pitää olla suhteellisen luova?

Puhuja 1 [00:12:37]: Kyllä.

Haastattelija 2 [00:12:39]: Olemme nyt tässä todenneet, että on useita lainsäädäntöjä, jotka ohjaavat meitä siihen monialaiseen yhteistyöhön. Mitä ajattelette, miten ministeriöt

voisivat yhteistyössä tukea niiden monialaisten ohjaus- ja palveluverkostojen työtä ja toimintaa siellä kunnissa? Tämä on nyt sellainen hetki, kun voi aivan vapaasti ideoida ja heittää sellaisia ajatuksia, jotka eivät välttämättä olisi vielä ihan valmiita. Olisiko Heidi sinulla tähän jotakin avauksia?

Puhuja 2 [00:13:07]: No ensinnäkin on tärkeää, että kaikilla tasoilla tehdään sitä monialaista yhteistyötä, niin kuin Liisa sanoi, ja sitähan me ollaan täällä valtioneuvoston tasolla tehtykin, vai mitä Marja ja Liisa?

Puhuja 1 [00:13:18]: Kyllä.

Haastattelija 1 [00:13:18]: Kyllä.

Puhuja 2 [00:13:20]: Siinä ei ole mitään järkeä, että jokainen tekee omissa silloissaan ja sitten siinä voi tulla ikään kuin ristikkäisiä paineita. Kun aloitin itse sisäministeriössä vuonna 2011, niin silloin jotenkin hahmotin tämän monialaisen yhteistyön eri tavoin, eli näin sen eri rakenteissa olevan yhteistyön tärkeänä ja olen ollut sen jälkeen vahvasti monialaisen yhteistyön puolesta puhuja, koska minun uskomukseni on sellainen, että yhdessä tekemällä syntyy vaikuttavuutta paljon, paljon enemmän kuin yksittäisten toimien sijaan. Meillä sisäministeriössä on arvonakin vahvistettu, että yhdessä vahva, ja se ikään kuin soveltuu tähän. Itse ajattelen sillä lailla, että ministeriöllä on monenlaisia keinoja ohjata monialaiseen yhteistyöhön. On tulosohjausta, verkosto-ohjausta, informaatio-ohjausta, ja jotenkin olen ainakin hahmottanut tämän valtioneuvoston toiminnan sillä lailla, että tunnistan kyllä opetus- ja kulttuuriministeriön saralta, samoin sosiaali- ja terveysministeriön saralta näitä keinoja ja samalla lailla sisäministeriö on käyttänyt, poliisihan on suoraan meidän tulosohjauksessammekin, ja siinäkin on painottunut muun muassa ankkuritoiminnan kehittäminen ja siihen pyrkimys. Me koordinoimme myöskin ankkuritoimintaa valtioneuvostossa eli viedään sitä viestiä sieltäkin foorumilta käsin eteenpäin.

Haastattelija 2 [00:14:55]: Entä Liisa, mitä kommentoisit omalta osaltasi?

Puhuja 1 [00:14:59]: Tällä hetkellä lastensuojelulaissa 12 pykälässä säädetään lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmista, jotka sekä kunta että hyvinvointialue ovat velvollisia laatimaan aina valtuustokausittain, ja siinä kuvataan myös monialaisen yhteistyönkin juttuja. Nyt kun tällä hallituskaudella lastensuojelulakia uudistetaan, niin olemme viime

aikoina paljon miettineet, miten sitä lainsäädäntöä voisi tai pitäisi kehittää, että se monialainen yhteistyö jotenkin vahvistuisi, toisaalta ymmärtäen, että vaikka siellä laissa lukee mitä, niin ei se käytännössä muuta siellä arjessa välttämättä mitään. Jos kaikki asiat ratkeaisivat sillä, että se lukee laissa, niin eihän meillä sitten olisi mitään ongelmia tässä monialaisessa yhteistyössäkään. Mutta sitten ehkä, kun Heidi tuossa puhui noista eri keinoista meidän ministeriöiden tasolta ohjata, että on se lainsäädäntö, sitten me voimme rahoittaa erilaisia hankkeita, niin se on ehkä yksi semmoinen keino, mistä viime aikoina on puhuttu paljon. Miten me voisimme jotenkin ministeriöiden yhteistyössä suunnitella sitä, että rahoittaisimme sellaisia hankkeita, jotka tavallaan pakottaisivatkin ihmisiä siellä paikallisesti tekemään sen hankkeen monialaisesti? Siitä yksi esimerkki on nyt viime aikoina tämmöiseen nuoris- ja jengirikollisuutta ehkäisevään toimintaan annettava rahoitus, jota me THL:n kautta jaamme. Sitten ehkä ylipäätään semmoinen materiaalin tuottaminen siitä, miten sitä monialaista yhteistyötä, hyvien esimerkkien esiin nostaminen ja jotenkin sen tiedon jakaminen, kun kuitenkin tiedetään, että on paikallisesti niitä hyviä toimintatapoja ja miten niitä saataisiin levitettyä muillekin, niin se on sitten ehkä se kolmas keino.

Haastattelija 1 [00:16:51]: Sitten siinä kolmannessa jaksossa, missä oli TEMiä ja meidän koulutuksen politiikan osastoja mukana, kysyttiin myös se, että kun nuorisolain Ysipykälään kuuluu erityisesti se tiedon kokoaminen, mitä sen kunnan alueen, tai jos on yhdistelmäverkosto useamman kunnan kanssa, niin mitä niille kunnan nuorille kuuluu? Mitä sellaisia tilastotietoja ja tutkimuksia, indikaattoreita te näkisitte, että teidän toimialalta näiden verkostojen olisi erityisen hyvä katsoa? Ja sen pitää perustua siihen tietoon, tiedolla johtamista. Kouluterveyskysely siellä kolmannessa jaksossa jo mainittiin, ja se me ollaan meidän kyselyissä ja työpajassakin todettu, että se on varmaan se the paikka, mutta nyt me haluaisimme, mitä muuta teidän mielestänne kannattaisi nuorten osalta... Ja nyt puhutaan monialaisista verkostoista, ei vain yhdestä nuoresta, vaan sitä koko ryhmästä. Me tiedämme, että nuoret ovat moninainen joukko, niin mitkä olisivat teidän mielestänne tärkeitä? Liisa saa tällä kertaa aloittaa.

Puhuja 1 [00:17:51]: No minulla nyt tässä kansallisen lapsistrategian ja lapsen oikeuksien näkökulmasta keskeinen juttu on se, että me ensinnäkin osallistetaan lapsia ja nuoria, että me saadaan sitä tietoa heiltä.

Haastattelija 1 [00:18:08]: Aplodit! [Taputtaa käsiään 00:18:08]

Puhuja 1 [00:18:08]: Kouluterveyskysely on yksi juttu, mutta ajattelen, että ehkä se ei ole ihan riittävä. Pitää myös siellä paikallisesti kerätä, on se sitten nuorisovaltuustosta, koulujen

oppilaskunnasta tai erilaisista harrastustoiminnoista, jotenkin sitä ymmärrystä, että miten siellä lapsilla ja nuorilla menee ja mitä he itse toivovat, niiden toimien pitää kuitenkin perustua myös siihen, mitä lapset ja nuoret itse ajattelevat, että on tärkeää. Sitten toisena se, että erityisesti ne haavoittuvassa asemassa olevat lapset ja nuoret, ne, joilla on riskejä joutua huonoihin tilanteisiin ja joilla on ehkä vaikea tuoda omiin näkökulmiin esiin, että heillä ei ole välttämättä toimintakykyä olla aktiivisia vaikka nuorisovaltuustossa, niin kerätä tietoa lastensuojeluasiakkaana olevilta lapsilta, vammaisilta lapsilta ja nuorilta ja ehkä maahanmuuttajataustaisista lapsista, joilla ei välttämättä ole niin paljon tietoa, että mistä kaikkiaan sitä apua voi vaikka saada. Ne minä ajattelen, että on tosi tärkeitä, mutta ehkä tässä haaste on se, että jos miettii sote-palveluista saatavaa tietoa, niin se on aika puutteellinen tällä hetkellä. Me tiedämme, kuinka paljon meillä vaikka lastensuojelussa on asiakkaana lapsia ja kuinka moni sijoitetaan vuoden aikana kiireellisesti ja on sijaishuollossa...

Haastattelija 1 [00:19:37]: Pitkäaikainen toimeentulotuki, ne perheet.

Puhuja 1 [00:19:39]: Joo, jotain semmoisia, mutta esimerkiksi muista sosiaalipalveluista meillä on sitten oikeastaan tosi vähän tietoa, kuinka paljon siellä on asiakkaita. Se on ehkä semmoinen kenttä, mikä sosiaali- ja terveysministeriössäkin ollaan tunnustettu, että me tarvitsemme sitä vahvempaa tietopohjaa, että se ratkaisu oikeasti perustuisi sitten myös semmoiseen luotettavaan tietoon, nyt se tieto on aika hajanaista. Nämä ehkä nostaisin tässä nyt ensimmäisenä.

Haastattelija 1 [00:20:08]: Kiitos. Entä Heidi ja poliisi, toiminnan näkökulmasta?

Puhuja 2 [00:20:12]: Liisahan kertoi niin kattavasti, että jäin hetkeksi hiljaiseksi, mutta sitten muistin, että olen eri ammattikunnan edustaja, niin minähän ajattelen hieman toisella lailla. Yhdyn siis kaikkeen Liisan sanomaan, mutta poliisihan lähtee liikkeelle tilannekuvasta, eli olisi aivan välttämätöntä, että kun sitä toimintaa lähdetään siellä verkostoissa suunnittelemaan, niin niillä toimijoilla olisi yhteinen tilannekuva, ja että se olisi tietoon perustuvaa. Se ei voi olla sellainen, että jokaisella viranomaisella olisi oma tilannekuvansa. Nyt poliisilla on aivan valtavan perusteellinen tilannekuva esimerkiksi nuorisorikollisuuden tilanteesta, mutta yhtä lailla tarvitaan vastaavia tilannekuvia monelta muulta sektorilta. On totta, että moni nuorista voi suunnattoman hyvin, heistä huolehditaan, he harrastavat. Kannan myöskin huolta näistä haavoittuvista ryhmistä, jotka Liisa toi esille. Sen lisäksi meillä on nuoria, jotka voivat entistä huonommin, ja sen takia pidän jotenkin tärkeänä, että katsotaan yleiskuvaa, mutta että katsottaisiin myöskin tiettyjä spesifejä ryhmiä, jotka

tarvitsevat lisätukea ja lisätoimia, jotta heidän ikään kuin elämä asettuu oikeille urilleen, sellaisille urille, että pahoinvoinnin sijasta olisi hyvinvointia. Eli mitkä ovat ne tekijät, jotka vaikuttavat siellä taustalla, mitä rikollisuuden juurisyitä siellä on ollut, mitä uusin tutkimus kertoo tehokkaista keinoista? Kaikki tämmöistä syvällisempää tietoa kouluterveyskyselyiden lisäksi. Sen myötä tarvitaan myöskin sen alueen yksityiskohtaista tietoa. Suomi on valtavan moninainen, meillä on hyvin erilaisia alueita, jolloin ne keinotkaan eivät välttämättä ole aina samanlaisia, miten nuoren palveluita järjestetään, miten tiedonvaihto-ongelmia ratkaistaan tai muutoin. Sen takia näkisinkin, että olisi hirveän arvokasta, ja voi olla, että näin onkin, että tässä tietopohjan muodostamisessa kunnilla olisi tietty yhteinen pohja, eli samantyyppisiä asioita. Ikään kuin mittarit ja tutkimukset, että kaikki eivät muodosta sitä omaa tilannekuvaansa erikseen, vaan siellä olisi ikään kuin joku yhteinen pohja, ja ehkä näin onkin, ja sitä sitten rikastetaan sillä, että katsotaan niitä alueen erityisiä piirteitä. Mitä nousee tietyllä alueella kouluterveyskyselyssä esille? Onko siellä erityisesti jopa sen kunnan alueella tiettyjä alueita, jossa voidaan entistä huonommin? Meidän täytyy ikään kuin pureutua myöskin niihin ongelmiin.

Haastattelija 1 [00:23:12]: Kyllä. Meillä on tämmöinen MOP-työnrkki, mitä puhumme Kuntaliiton, Aluehallintoviraston ja meidän ministeriömme puolesta, ja siellä ollaan kyllä huomattu tämä Heidän sanoma puoli, että kunnat tekevät aika yksin ja kokevat olevansa tosi yksin. Tämmöistä yhteistä tietopohjaa pitäisi kerätä, ja sitä me olemme nyt miettineet, mutta se ei olekaan helppo rasti. Mitkä ovat ne hyvät tilastot, joilla saataisiin se yhtenäinen kuva sinne verkostojen työhön, jotta siihen ei tarvitsisi käyttää niin paljon aikaa? Meillä on hurjasti tutkimustietoa ja tilastotietoa ja indikaattoritietoa, mutta juuri se, että mikä niistä olisi se koherentti, niin sitä me mietimme ja mielellään teiltäkin kuulemme.

Puhuja 2 [00:23:55]: Ja sittenhän se ikään kuin valtakunnallisesti antaisi yhdenmukaisemman näkemyksen, miten valtakunnallisesti menee. Me tiedämme, että tilastosta voi syntyä aika monta väärinkäsitystä, riippuu tulkinnasta tai niistä indekseistä, mitä siinä on käytetty.

Haastattelija 1 [00:24:10]: Kyllä, juuri näin.

Puhuja 1 [00:24:11]: Ehkä tuohon jatkaisin vielä. Näihin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmiin liittyy myös hyvinvointialueiden ja kuntien velvoitteet tehdään koko väestön osalta näitä suunnitelmia. Tällä hetkellä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksella, THL:ssä, on valmisteltu indikaattorisuosituksia siitä, minkälaisia indikaattoreita sekä kunnissa että hyvinvointialueilla olisi hyvä seurata. Siinä suosituksessa on tietysti lasten ja nuorten

osalta myös niitä, siellä on kouluterveyskyselyä, TEAviisaria ja Move!-mittausten juttuja ja muita, mutta on todettu, että kun niitä indikaattoreita on monta kymmentä, niin eihän kukaan pysty niistä omaksumaan sitä kokonaisuutta. Me olemme tuossa lapsistrategian toimenpanossakin nyt miettineet, olisiko hyödyllinen joku tällöinen tavallaan tiiviimpi indikaattorikokonaisuus?

Haastattelija 1 [00:25:05]: Pureskeltu.

Puhuja 1 [00:25:05]: Niin, missä olisi jotenkin vähän jäsenetty niitä hyvinvoinnin eri osa-alueita ja niihin sitten muutama keskeinen mittari. Se on semmoinen työ, kun kaikenlaista indikaattoria on aika paljon, että miten ne valitaan ja näin, mutta se on semmoinen työ, mitä me haluamme nyt tässä lähivuosinakin viedä eteenpäin, että olisi joku vähän semmoinen kompaktimpi ja omaksuttavampi kokonaisuus, ja kuitenkin tiedostaa, että ei ne numerot välttämättä meitä hirveän kaikkietäviksi saa.

Haastattelija 1 [00:25:37]: Ei.

Puhuja 2 [00:25:38]: Juuri näin.

Puhuja 1 [00:25:38]: Ne ovat yksi osuus sitä tilannekuvan muodostamista, mutta samalla me tarvitsemme enemmän sitä tavallaan laadullista tietoa sieltä, paikallista viisautta, että mitä on menossa, ja tartutaan niihin paikallisiin ilmiöihin, mitä tunnistetaan, että nyt tähän pitää puuttua.

Haastattelija 1 [00:25:53]: Kokemustietoa, niin. Heidi, jatkaa.

Puhuja 2 [00:25:54]: Olen kyllä ihan samaa mieltä, ja sitten ikään kuin nuoretkaan ei ole yksi yhteinen joukko.

Puhuja 1 [00:26:01]: Ei ole.

Puhuja 2 [00:26:01]: Siellä on monta ikäryhmää, pitäisi vähän niin kuin tarkastella eri ikäryhmiä. Ehkä tuossa äsken unohdin sanoa, että kyllä myöskin ne rikollisuustilastot, nuorten tekemät rikokset alueella kuuluvat siihen tarkasteluun. Se oli ikään kuin sisäänajettu tuossa puheenvuorossani, mutta en sitä eksplisiittisesti sanonut, sen sanoisin vielä.

Puhuja 1 [00:26:23]: Juuri näin.

Haastattelija 1 [00:26:24]: Mutta nyt meidän pitää kyllä lapsistrategian kanssa ruveta yhteistyöhön.

Puhuja 1 [00:26:27]: No niin.

Haastattelija 1 [00:26:27]: Tämä oli minulle uusi avaus, koska tätä samaa me mietimme opetus- ja kulttuuriministeriössä, ja vähän yksin taas, ja vielä nuorisotyön ja politiikan vastuualueilla. Ihana kuulla, että lapsistrategia on tarttunut samoihin.

Puhuja 1 [00:26:37]: Näin se on, ja aina kun puhuu ääneen, niin sitten se on kiva, että joo, no samoja asioita on menossa muualla, ja sitten me löydämme yhteistyötä.

Haastattelija 1 [00:26:43]: Ihan mahtavaa.

Puhuja 1 [00:26:43]: Tämä on mielestäni se monialaisen yhteistyön ydin. Kun puhutaan asioita yhdessä, niin sitten me löydämme ne, miten voimme tehdä yhteistyötä.

Haastattelija 2 [00:26:50]: Tästä on kyllä tosi hyvää jatkaa. Heidi puhui tuosta tilannekuvasta ja Marja ja Liisa löysivät täältä jo asioita, joita voi lähteä yhdessä edistämään. Pohdin myöskin sellaista tulokulmaa, että miten näette, Liisa ja Heidi, olisiko monialaista toimintaa hyvä avata yksityiskohtaisemmin siellä verkostotyöskentelyssä vielä siitä näkökulmasta, että mitä se kunkin toimialan osalta tarkoittaa? Tai onko siellä teidän näkemyksenne mukaan jotakin sellaisia sokeita pisteitä, joita se verkoston olisi hyvä hoksata, että kun nimenomaan tullaan yhteen, niin mitä sitten yhdessä voitaisiin käsitellä?

Puhuja 1 [00:27:31]: Minä ajattelen, että noissa tuon tyyppisissä ryhmissä on joskus ongelmana se, että siellä on väärät ihmiset paikalla. On olennaista, että siinä porukassa on sellaisia ihmisiä, jotka pystyvät ratkaisemaan asioita, viemään asioita eteenpäin. Jos se kokoonpano on sellainen, että siellä on asiasta innostuneet ihmiset, mutta heillä ei ole mitään mahdollisuutta tosiasiallisesti vaikuttaa, mitä tehdään toisella tavalla, niin sitten se jotenkin jää vähän keskustelun tasolle. Ajattelen, että on tosi olennaista pohtia, että siellä on toisaalta ymmärrys niistä asioista, mitä käsitellään, mutta sitten myös se päätävävalta. Kyllä minä ajattelen, että se vaatii jotain tahoja, joka jollain tavalla vetää sitä yhteen. Jos kaikki saapuvat paikalle valmistautumatta ja sitten ruvetaan yhdessä ihmettelemään asioita, niin sekään ei ole hirveän innostavaa.

Haastattelija 1 [00:28:35]: Eli johtaminen.

Puhuja 1 [00:28:36]: Niin, johtaminen ja joku semmoinen vetävä voima. Tietysti sitä voidaan vuorotella, kuka vetää ja näin, mutta kyllä se tarvitsee jonkun semmoisen fasilitaattorin viemään sitä tekemistä eteenpäin ja jotenkin selkeät yhteiset suunnitelmat. Ehkä nyt taas palaan näihin hyvinvointisuunnitelmiinkin, siinä kuitenkin se ydin on se, että asioita suunnitellaan. Se ei ole vain semmoista hetkessä elämistä, vaan että olisi joku pitkäjänteinen tavoite ja sitten seurattaisiin, miten näissä asioissa edetään, niin kyllä se on paljon motivoivampaa myös, kun huomataan ja opitaan yhdessä asioista, kun siinä on joku rakenne.

Haastattelija 2 [00:29:19]: Ja tuohon liittyy vielä nimenomaan tavallaan se vaikuttavuudenkin aikaansaaminen ja todentaminen, että kun meillä on niitä tavoitteita, suunnitelmia ja toimenpiteitä, ja seurataan ja todennetaan, miten niissä on edetty, niin tottahan toki se olisi myöskin hyvin luontaista siinä verkostossa, että jokainen sitten omasta tulokulmastaan pystyisi tuomaan niitä asioita esille. Heidi, miten sinä kommentoisit tähän?

Puhuja 2 [00:29:45]: Ehdottomasti tarvitaan tuntemusta toistemme toimintaan, koska me kuitenkin kaikki tulemme omista ammattialtamme lähtien ja siellä on koulutuksesta lähtien lähde painottamaan tiettyjä asioita. Ainakin se, mitä itse olen huomannut, että vaikka tahtotila kaikilla on sama, nuorten etu, niin me sanoitammekin jo vähän eri tavalla sitä kysymystä, että mikä se nuoren etu on. Sen takia on mielestäni äärimmäisen tärkeää, että verkostossa tai missä tahansa yhteistyössä tunnetaan ne toisen työn mahdollisuudet ja rajoitteetkin.

Haastattelija 1 [00:30:21]: Kyllä.

Puhuja 2 [00:30:22]: Mikä on esimerkiksi lainsäädännössä mahdollista ja mikä ei? Samalla se vähentää ikään kuin odotuksia viranomaisia kohtaan, joskus ne odotuksetkin esimerkiksi poliisin toimintaa kohtaan on ovat sellaisia, mitä poliisi ei lain puitteissa saa edes toteuttaa, eli siinä mielessä on äärimmäisen tärkeää, että tunnetaan toinen toistemme toiminnan. Meillä on ankkuritoiminnan osalta tällä hetkellä juuri sellainen hanke meneillään, eli me kokoamme ankkuritoimijoille sellaista peruskoulutuspakettia, jossa esitetään ihan perusasioita, jotta sitten, kun uusi ankkuritoimija aloittaa siinä tiimissä siellä poliisilaitoksella, hän saa heti käsityksen, mitä mahdollisuuksia nuorisotyöntekijällä tai sosiaalityöntekijällä voi olla. Sieltä tulee ikään kuin sitä perustietopohjaa ja sen jälkeen lähdetään yhdessä opettelemaan työskentelyä siinä tiimissä. Pidän kyllä äärimmäisen tärkeänä tuota kysymystä.

Haastattelija 1 [00:31:23]: Olen kuullut sosiaali- ja terveystieteiltä, että siellä on hyvinvointialueelle tullut 130 työryhmäpyyntöä jollekin yhdelle työntekijälle eri kunnista.

Puhuja 2 [00:31:32]: Apua.

Haastattelija 1 [00:31:33]: Varmasti poliisia pyydetään moneen paikkaan, mutta jos tämä on se tilanne, niin voisimmeko me jotenkin yhteisesti miettiä, onko mahdollisuuksia yhdistää jotain tai miten me voimme tehostaa sitä? Taas saa olla myös hullu, peloton professori, joka miettii näitä. Ei tarvitse lupautua mihinkään, mutta onnistuisimmeko me tekemään järkevämmäksi tätä yhteistyön palettia? Heidi?

Puhuja 2 [00:31:57]: Minä oikeastaan jatkan siitä, mitä Liisa jo tuossa ajatteli. Ajattelen sillä lailla, että kun se verkoston toiminta on johdettua, suunniteltua ja siihen ikään kuin asetetaan yhdessä yhteiset tavoitteet, jota kohden mennään, niin silloin siihen verkoston toimintaan on paljon helpompi sitoutua. Tarvitaan ikään kuin vähän pelisääntökeskusteluakin, että mitä siltä toiminnalta odotetaan ja mihin yhdessä tähdätään. Tuossa aikaisemmin sanoin jo sen teemoittamisen, mikä voi olla äärimmäisen tärkeää. Sitten kun kukin viranomainen havaitsee sen hyödyn sille omalle toiminnalle, niin silloin siihen on helpompi lähteäkin mukaan. Kyllä minä jotenkin ajattelen niin, että meillä on tällä hetkellä hallitusohjelma, joka vahvasti painottaa nuoriin ja nuorisrikollisuuden kasvun pysäyttämiseen, ja hallitus on myös sitoutunut siihen, että otetaan kaikki tarvittavat keinot käyttöön tässä työssä. Kyllä minä pitäisin hyvin tärkeänä, että kun tämä huoli on yhteinen,

niin se antaa ikään kuin tälle yhteistyölle hyvin vahvan mandaatin toimia ja tavoitella niitä toimivia palveluita sinne nuorelle, riippumatta siitä, onko kysymys tavallaan hyvinvoivasta tai pahoinvoivasta nuoresta. Tässäkin tietenkkin poliisin taustalla tulevana ajattelen, että erityisesti ne pahoinvoivat pitäisi kyetä pelastamaan.

Haastattelija 1 [00:33:31]: Ottamaan tiukempaan otteeseen niin sanotusti.

Puhuja 1 [00:33:34]: Muistelen tässä semmoista keskustelua, tuossa viime viikolla tapasimme muutaman kaupungin sivistystoimenjohtajia ja puhuimme naisten, lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisestä ja he totesivat, että siellä kunnan sisälläkin voi olla hirveän monta erilaista työryhmää, jotka sinällään käsittelevät aika paljon samoja asioita. Kunnan sisäinenkin toiminta voi olla sillä lailla, että siellä on ehkä varaan yhdistää näitä työryhmiä, kukaan ei käske, että nämä työryhmät pitäisi olla jotenkin tosi hajallaan. Ajattelen, että ylipäätään sellainen järjeistäminen, että yhdistetään erilaisia toimintoja, ja samalla tavalla myös tässä hyvinvointialueen yhteistyökontekstissa se, että kunnat tekisivät enemmän myös keskenään yhteistyötä. Kyllä sielläkin sivistystoimenjohtajat totesivat, että he ovat huomanneet, että jos joku yksittäinen pieni kunta keskustelee sen hyvinvointialueen kanssa, kun hyvinvointialueella on 25 muuta kuntaa, niin voi olla aika hankala asia viedä mitään eteenpäin siinä keskustelussa. Tarvitaan sitä kuntien välistä yhteistyötä, että sitä vuoropuhelua käydään useamman kunnan ja hyvinvointialueen välillä. Kun sitä aikaa on kaikilla rajallisesti, on tosi tärkeää, että mietitään, mitkä ovat ne järkevät tavat organisoida sitä työtä. Ajattelen, että mikään lainsäädäntö ei sinällään estä tekemästä asioita järkevästi, lainsäädäntö on kuitenkin aika yleistasoista. Aika harva asia on kuitenkaan lainsäädännön ongelmista kiinni, on kaikki mahdollisuudet ratkaista nämä monialaisen yhteistyön jutut. Siellä on ehkä jotain juttuja tietojenvaihtoon liittyen, joka voi olla joskus vähän hankalaa, mutta periaatteellisesti mikään lainsäädäntö ei estä sen yhteisen työn suunnittelua. Rohkeutta vaan kokeilla, että löytää ne hyvät yhteistyösuhteet.

Haastattelija 1 [00:35:32]: Kokeilemaan, tekemään. Juuri näin.

Puhuja 1 [00:35:36]: Tämä on kuitenkin viime kädessä ihmisten välistä yhteistyötä enemmän, kuin mitä paperilla tehtäviä strategioita. Se, että löytyy ne hyvät yhteistyösuhteet, niin siellä ne ideat sitten myös rupeavat kasvamaan, kun yhdessä tehdään.

Haastattelija 2 [00:35:51]: Kun ajatellaan nimenomaan näitä ihmisiä siellä verkostoissa, ja kun puhutaan nimenomaan siitä, että joudutaan myös mahdollisesti priorisoimaan sitä

verkostotyöskentelyyn osallistumista, niin mitä ajattelette, miten saataisiin teidän toimialojenne toimijat siellä kunnissa motivoituksi ja jotenkin aktiivisesti mukaan sitoutumaan nyt sitten tähän meidän monialaiseen yhteistyöhön? Mikä siellä olisi se sellainen houkutin, joka saisi ihmiset työskentelemään monialaisesti yhdessä?

Puhuja 1 [00:36:26]: Jos miettii niitä omia kokemuksia, kun on tehnyt monialaista yhteistyötä, niin ajattelen, että siinä oppii tosi paljon. Oppii vaikka juuri poliisin työstä, että mitä kaikkia keinoja poliisilla on ja miten he asioita selvittelee, ja mitä vaikka psykiatrinen sairaanhoitaja jotakin lapsen tai nuoren asiaa käsittelee ja ottaa asioita puheeksi. Ajattelen, että on ammatillisesti innostavaa, että pystyy laajentamaan sitä omaa ajattelua vähän eri perspektiiviin. Kyllä jotenkin ne hyvät kokemukset siitä, kun syntyy joku uusi idea ja saadaan se kokeiltua ja se osoittautuu hyväksi, niin kyllä se ammattilaiselle luo semmoista työn iloa ja imua siinä arjessa. Ehkä minä lähestyisin sitä kautta, että jos jotenkin saa esimerkkejä siitä, miten muut on ehkä saaneet jotain hyviä juttuja aikaan, niin sitten voi omaankin työhön ottaa tavallaan virkkeitä siitä.

Haastattelija 2 [00:37:35]: Heidi?

Puhuja 2 [00:37:34]: Kun monialaisuuteen ei lähdetä, niin kyllähän tyypillisesti perussyynä se kiire ja resurssien riittämättömyys. Näen sen jotenkin niin, että toisaalta se on ikään kuin helppokin sanoa, että resurssit ei riitä, koska silloin kun resursseja on hyvin vähän, niin se kannattaisi käyttää mahdollisimman tehokkaasti ja itse asiassa saada muut ihmiset tekemään samaa maalia kohden. Näin sen ikään kuin hahmotan. Sitten toinen asia, mikä nousee, on juuri tämä tiedonvaihto, mitä Liisakin tuossa äsken sivusi, se nähdään ikään kuin esteenä. No, tämä hallitus haluaa purkaa tiedonvaihdon esteitä. Meillä on monia lainsäädäntöhankkeita käynnissä parhaillaan, mutta itse kun olen joskus takavuosina asiaa tarkastellut, niin ei ole pelkästään normatiivisesta ongelmasta kysymys, vaan se on ikään kuin helppokin sanoa, että nyt tiedonvaihdossa pykälät eivät taivu, jos ei uskalleta tai rohjeta lähteä jotain tilannetta selvittämään. Harvoin tietenkään silloin ollaan näissä Ysipykälän mukaisissa verkostoissa, koska siellä käsitellään vähän erityyppisiä asioita ja laajemmalla pohjalta. Mutta sitten taas on ikään kuin tärkeää myöskin se, että sieltä yksilötason monialaisesta yhteistyöstä tulevat ne toiminnan kehittämistarpeet tähän verkostonkin tietoon ja ikään kuin se, että sen verkoston työskentelystä on hyötyä, eli se muuttaa jollakin lailla niitä edellytyksiä tehdä sitä yksilötyötä. Tavallaan se pitäisi jollain lailla nivoa, tai en tiedä, kuinka syvälle ne on nivottu, varmaan vaihtelee alueellisesti, niin pitäisi kuitenkin nivoa myöskin sinne kunnalliseen päätöksentekoon.

Haastattelija 1 [00:39:32]: Ehdottomasti.

Puhuja 2 [00:39:32]: Jos havaitaan, että on jotain ongelmia, niin sitten se pitäisi jollakin tavalla näkyä, jotta silloin se verkostotoiminta on ikään kuin täyttänyt tehtävänsä.

Haastattelija 1 [00:39:42]: Juuri näin, ja se on se lain ydinkin. Mutta siinä on, niin kuin sanoit, kuntakohtaisia eroja, että miten se kokemustieto, tilastotieto pystytään siirtämään sinne päätöksentekoon asti fiksulla, järjestelmällisellä tavalla, ja sitten se, että se on nivottu monialaisesti yhteen.

Puhuja 2 [00:39:59]: Loistavasti nivottu.

Haastattelija 1 [00:40:01]: Hei, aikamme on loppu ja meillä aina lopuksi halutaan asiantuntijoilta 2-3 kiteytystä. Olemme kuitenkin puolisen tuntia tässä puhuneet, niin kuulijalla on voinut jo unohtua ne alkupään asiat, mutta nyt, kun mietitte, että meillä podcastia kuuntelevat ne monialaisen palveluverkoston jäsenet, ja varmasti eniten ne puheenjohtajat ja sihteerit, niin mitkä 2-3 kiteytystä oman puheenvuoronne kautta haluaisitte nyt vielä lopuksi sanoa? Aloittaako Heidi?

Haastattelija 2 [00:40:29]: Vai Liisa?

Haastattelija 1 [00:40:30]: Anna mennä, Liisa.

Puhuja 1 [00:40:32]: Tuli paniikki, että mikä tässä olisi se keskeisin, mitä kaikkien pitää tästä nyt muistaa? Se varmaan, että kokoonpano on tietysti se olennainen, että rohkeasti sitten ei luovuta vaikka ensimmäiseen eihin ja että ei ole aikaa. Sitten mietitään, mikä on se lisäarvo? Kaikkien pitää jotenkin hyötyä siitä yhteisestä työstä, niin jotenkin onnistuttaisiin kiteyttämään se lisäarvo, että hei, tämä on se syy, miksi teidän kannattaa olla täällä ja pitää jotenkin se näkymä kirkaana. Ja kyllä minä ajattelen, että tässä luovuus on se ydin. Jos me vaan istutaan siellä poteroissa, että ei, kun me lastensuojelussa nyt ei tehdä muuta kuin tätä ja tätä ja kaikki tavallaan puolustaa sitä omaa reviiriään, niin ei siitä silloin tule mitään. Mielestäni siinä pitää aina vähän tulla vastaan ja vastavuoroisesti niin kuin jeesata toisia, niin loppukädessä se hyödyttää kaikkia, kun se auttaminen on vastavuorosta se. Näitä kahta lippua pitäisin yllä.

Haastattelija 1 [00:41:49]: Kiitos. Heidi?

Puhuja 2 [00:41:51]: Toi oli kyllä loistavasti sanottu Liisalta.

Haastattelija 1 [00:41:52]: Oli.

Puhuja 2 [00:41:55]: Minä ehkä sanoisin näin, että muistettaisiin tämän keskustelun perusteella se, että turvallisuus ja hyvinvointi ovat vahvassa yhteydessä toisiinsa ja hyvinvointiyhteiskunnan palvelut, kun ne toimivat hyvin, lisäävät luottamusta yhteiskuntaan ja viranomaisten toimintaan, ja se jo itsessään ehkäisee rikollisuutta ja parantaa kaikkien turvallisuutta. Ja mitä tulee tähän verkostoon, niin nostaisin ehkä sen, kun Liisa sanoi silloin alkupuolella, se lasten kuuleminen. Sitten kun luodaan niitä yhteisiä tavoitteita, priorisoidaan rohkeasti, aikataulutetaan asioita, koska kaikkea ei voida tehdä kerralla, niin kuultaisiin niitä nuoria ja lapsia, että he pääsisivät itse sanoittamaan, mitä tarvitsisivat. Ja ehkä kannattaisi hakea rohkeasti myös uusia kumppanuuksia. Tiedän, että verkostoissa on jo poliiseja mukana, mutta entä pelastustoimi?

Haastattelija 1 [00:42:52]: Kyllä!

Puhuja 2 [00:42:53]: Tämä ei tietenkään ole sisäministeriön virallinen kanta, mutta minulle tuli mieleen nuorten osalta esimerkiksi vapaaehtoispolokunnan toiminta ja nuorisotoiminta siellä. Monella aktiivisella nuorella voi olla liikaa energiaa, jotka olisivat erittäin hyödyllisiä siellä vapaapalokuntatoiminnassa.

Haastattelija 1 [00:43:12]: Ehdottoman hyvää. Ja jos meidän podcastit jatkuvat, niin otetaan pelastustoimen puolelta myös tänne meidän podcastiin vieraita. Ihanaa, kiitos.

Puhuja 2 [00:43:20]: No niin, minä voin viedä kapulaa sisäministeriöön.

Haastattelija 1 [00:43:23]: Ihanaa!

Haastattelija 2 [00:43:26]: Minä kiitän tässä yhteydessä vieraitamme. Kiitos, että tulitte jakamaan ajatuksianne Ysipykälän mukaisen monialaisen yhteistyön äärelle. Kiitos Marja sinulle.

Haastattelija 1 [00:43:36]: Kiitos.

Haastattelija 2 [00:43:35]: Me otamme palautetta vastaan tähän meidän podiimme liittyen verkkosivulla www.kuntaliitto.fi/ysipykala. Oli ilo, että tulit kuuntelemaan podcast-jaksomme. Hei hei.

Haastattelija 1 [00:43:49]: Heippa. Kiitos kaikille.

[äänite päättyy]